

Met deze nieuwsbrief informeren wij u over landelijke en regionale ontwikkelingen rondom prenatale screening. Heeft u vragen naar aanleiding van de inhoud van deze nieuwsbrief, of wilt u in een volgende nieuwsbrief bepaalde zaken terugzien, dan horen wij dat graag. Wij zijn telefonisch te bereiken via 010-703 1332/7479 of per e-mail op prenatalescreening@erasmusmc.nl.

ALGEMEEN

NIPT - TRIDENT-2

- Er worden regelmatig (getekende) 'toestemmingsformulieren prenatale screening' met de bloedbuizen meegestuurd naar het NIPT- laboratorium. Het getekende toestemmingsformulier moet opgeslagen worden in het dossier van de verloskundig zorgverlener (mag ingescand opgeslagen worden). Een kopie of duplicaat is voor de zwangere zodat ze weet waarvoor zij getekend heeft. Wilt u bij de zwangere benadrukken dat dit formulier niet afgegeven moet worden bij de bloedafname. De bloedprikorganisaties zullen hier ook over geïnformeerd worden.
- In een heel enkel geval gebeurt het dat een bloedafnameformulier aan een verkeerde zwangere meegegeven wordt. Wilt u goed controleren dat formulieren met de juiste persoon mee gaan. Peridosnummers worden gekoppeld aan bloedbuizen en om verwisseling te voorkomen is het echt belangrijk dat zwangeren hun eigen aanvraagformulier meekrijgen.
- Bij een uitslag aanwijzing trisomie 21,18 of 13 gaat de uitslag rechtstreeks via Peridos naar de verloskundig zorgverlener. U wordt hiervoor niet gebeld. U informeert in dat geval zelf de zwangere. Bij een uitslag aanwijzing nevenbevinding geeft de klinisch geneticus de patiënte de nevenbevinding door. In bijna alle gevallen ziet de klinisch geneticus nadien de zwangere op het spreekuur voor extra uitleg.

Regiobijeenkomst

Op **dinsdag 23 januari 2018** organiseert de SPSZN een regionaal symposium van 18.00 tot 21.30 uur in het Erasmus MC in Rotterdam. De onderwerpen zijn gericht op counseling, echoscopie en diverse punten met betrekking tot de implementatie van de NIPT in het kader van TRIDENT-2. Meer informatie over het programma en de mogelijkheid tot aanmelden volgen later.

Noteert u alvast de datum in uw agenda!

Raad van Toezicht

Op verzoek van de minister van VWS is in 2015 gestart met een onderzoek naar mogelijke verbeteringen van de bestuurlijke organisatie van de prenatale screening. Dit heeft in het afgelopen jaar geleid tot het invoeren van organisatiewijzigingen op landelijk en regionaal niveau. Voor de SPSZN betekent dit dat de stichting per 1 januari 2018 overgaat van een Bestuursmodel naar een Raad van Toezichtmodel. De werving voor de leden van de Raad van Toezicht is afgerond. Besluitvorming hierover vindt plaats in de bestuursvergadering eind november. Hierna volgt nadere informatie.

NIPT – eerste resultaten

Op 22 september 2017 heeft het NIPT-consortium de eerste resultaten bekend gemaakt over de NIPT in Nederland. Deze kunt u lezen via www.niptconsortium.nl. In ons regionale symposium op 23 januari 2018 zal hier ook uitgebreid aandacht aan gegeven worden.

Inrichting kwaliteitstoetsing vanaf 2018

Voor zowel counselors als echoscopisten komen er wijzigingen aan met betrekking tot de toetsing op aantallen verrichtingen en scholing. Echoscopisten worden hierop dus niet meer tijdens een visitatie van de zorginstelling getoetst, maar individueel.

Aantallen verrichtingen:

Met ingang van 2018 zullen zowel counselors als echoscopisten elk jaar op peildatum 1 mei worden gecontroleerd op normaantallen. Deze aantallen worden geëxtraheerd uit Peridos.

Scholing:

Met ingang van 2019 worden counselors en echoscopisten op peildatum 1 mei eveneens getoetst op het behalen van voldoende bij- en nascholingspunten. Op 1 mei 2019 kijkt de SPSZN of zorgverleners in 2017 en 2018 voldoende scholingspunten hebben behaald. Te zijner tijd ontvangt u hierover nader bericht.

Het is belangrijk dat u in Peridos actuele gegevens heeft staan waarop de SPSZN u kan bereiken.

ECHOSCOPIE

Herinnering aanmelden casuïstiekbespreking 21 november 2017

De 15e regionale casuïstiekbespreking vindt plaats op dinsdag 21 november a.s. in het Erasmus MC. De bijeenkomst start om 18.30 uur met een presentatie *Foetale hartritmestoornissen: Diagnostiek en behandeling*, gevolgd door bespreking van casus uit de regio Zuidwest Nederland. Zowel echoscopisten als counselors zijn van harte uitgenodigd om hierbij aanwezig te zijn. Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar, dus reageer snel. U kunt zich aanmelden via [deze link](#).

COUNSELING

Wijziging in uitslagbrieven NIPT betreffende “geen aanwijzingen nevenbevindingen” wordt tijdelijk teruggedraaid

Op veler verzoek werd sinds 9 oktober jl. in de niet-afwijkende uitslagen van de NIPT in Peridos ook aangegeven dat er geen aanwijzingen waren voor nevenbevindingen (vanzelfsprekend alleen als de zwangere had aangegeven nevenbevindingen te willen weten). Vanwege een technisch probleem en het feit dat er onderling toch nog meer afstemming nodig is over de precieze formulering van de tekst, is besloten deze wijziging tijdelijk terug te draaien. In de uitslag staat niet langer de zin “Er werden geen aanwijzingen gevonden voor [...] nevenbevindingen”, net als de situatie vóór 9 oktober. Dit betekent dat wanneer er in de uitslagbrief niets staat over nevenbevindingen er geen aanwijzingen voor nevenbevindingen zijn gevonden. Nevenbevindingen worden alleen in de brief vermeld als deze zijn gevonden. Dit wordt uitgelegd op de website en in de folder. Er wordt met spoed gezocht naar een oplossing voor het technische probleem en een formulering in de uitslagbrief om aan te kunnen geven dat er geen aanwijzingen voor nevenbevindingen zijn. We vinden het vervelend dat dit zo verloopt en zullen u zo snel mogelijk berichten wanneer er een oplossing gevonden is.

Verplichte scholing vaardigheid counseling prenatale screening

Iedere counselor moet in 2018 een geaccrediteerde nascholing ‘vaardigheid prenatale counseling’ volgen bij een erkend opleidingsinstituut. In onze regio biedt de VAR deze nascholing aan. De nascholing is ontwikkeld in samenspraak met de andere Nederlandse opleidingsinstituten en wordt gegeven op basis van het landelijk vastgestelde draaiboek ‘Reguliere bijscholing vaardigheid prenatale counseling’. Voor de vaardigheidstraining ontvangt u 4 accreditatiepunten.

De VAR heeft voor 2018 de volgende data vastgesteld voor de nascholingsbijeenkomsten. De tijden zijn van 12:30 tot 17:00 uur. Er is plaats voor 8 tot 22 cursisten per bijeenkomst.

- Donderdag 19 januari 2018
- Donderdag 22 februari 2018
- Donderdag 22 maart 2018
- Maandag 16 april 2018
- Donderdag 17 mei 2018
- Maandag 18 juni 2018

Na de zomervakantie 2018 zullen er bijeenkomsten gepland worden in de maanden september, oktober en november.

Voor meer informatie en inschrijving verwijzen wij u naar de VAR.

Kwaliteitseisen counseling - erkende opleidingen

Vanwege vragen in de praktijk worden de landelijke kwaliteitseisen op het gebied van de counseling aangevuld met de volgende tekst: *“Gezien het specifieke Nederlandse kader waarbinnen de prenatale screening wordt uitgevoerd, voldoet alleen een erkende Nederlandse opleiding.”* Dit houdt in dat verloskundigen die hun opleiding in België hebben gevolgd nog een erkende counselingopleiding dienen te volgen, voordat zij een kwaliteitsovereenkomst met het regionale

centrum kunnen afsluiten. Een overzicht van erkende opleidingen staat vermeld op [de website van het RIVM](#).

Evaluatie kwaliteitstoetsing counseling

Uit de kwaliteitstoetsing counseling in de regio Zuidwest Nederland (uitgevoerd in 2016) blijkt dat de counselors prenatale screening voornamelijk een grote verbetering moeten maken op het gebied van de nascholing. Daarnaast is het halen van het landelijk gestelde normaantal counseling (50 per jaar) in de periode 2014-2015 voor veel counselors niet verwezenlijkt. Onder meer naar aanleiding van deze verbeterpunten werd van 7% van de 442 gecontracteerde counselors de kwaliteitsovereenkomst counseling op eigen initiatief of door de SPSZN beëindigd. Negen procent van de counselors kwam naar aanleiding van de onvoldoende nascholing of het onvoldoende aantal counseling in een verlengd verbetertraject terecht. Het op een adequate manier verwijzen van zwangeren voor de screening op down-, edwards- en patau syndroom met de combinatie test en het SEO blijkt op zorginstellingsniveau een belangrijk verbeterpunt.

Ook het verwijstraject naar een centrum voor prenatale diagnostiek na ongunstige bevindingen bij de combinatie test en het SEO is voor verbetering vatbaar. Van 2% van de zorginstellingen met een counselingcontract werd onder meer naar aanleiding van de kwaliteitstoetsing het contract beëindigd en 12% van de zorginstellingen startte met een verbetertraject.

Belangrijkste uitkomsten kwaliteitstoetsing counseling 2016/2017				
Nr	Thema	Zorginstelling verbeterpunt n=102	Counselor verbeterpunt n=442	Eindstatus afgerond
1	Gegevensafdracht Peridos	16%	-	100%
2	Niet geaccordeerde kwaliteitsovereenkomst	-	2%	100%
3	Nascholing prenatale screening [2014-2015]	73% ¹	32%	94%
4	Verwijzing combinatie test / SEO	24%	-	100%
5	Normaantal counseling	51% ²	17%	97%
6	Gebruik RIVM voorlichtingsmateriaal	2%	-	100%
7	Verwijzing posttestcounseling na combinatie test	8%	-	100%
8	GUO-II na 4 dagen in PND- centrum	-47% bij verwijzing via SEO echoscopist -50% bij verwijzing via counselor	-	100%
¹ Eén of meer counselors binnen de zorginstelling hebben onvoldoende nascholing prenatale screening gevolgd. ² Eén of meer counselors binnen de zorginstelling hebben het normaantal van 50 counselinggesprekken per jaar niet gehaald.				